

1 Melyek az intézkedések különböző típusai?

Finnországban a polgári vagy kereskedelmi jogi eljárásokban a hitelezők vagy más felperesek kérhetik biztosítási intézkedések elrendelését saját javukra. A biztosítási intézkedések célja annak biztosítása, hogy az ügy érdemi részében később hozott döntést végre tudják hajtani. A biztosítási intézkedések elrendeléséről szóló rendelkezéseket a bírósági eljárási törvénykönyv (*oikeudenkäymiskaari*) 7. fejezete tartalmazza, a határozatok végrehajtásáról szóló rendelkezések pedig a végrehajtásról szóló törvény (*ulosottokaari*) 8. fejezetében találhatók. Az ilyen biztosítási intézkedéseknek három típusa létezik: a tartozás fedezetének biztosítása érdekében végrehajtott foglalás, tulajdonjog vagy egyéb ún. elsőbbségi jog biztosítása érdekében végrehajtott foglalás, és egyéb biztosítási intézkedések (általános biztosítási intézkedések).

Az alábbiakban részletesen ismertetjük e biztosítási intézkedéseket, amelyek bármilyen polgári ügyben alkalmazhatók. Léteznek továbbá olyan biztosítási intézkedések is, amelyek bizonyos típusú jogviták esetében, különleges jogszabályok alapján vehetők igénybe. Ilyenek például a polgári jogi ügyekben az ipari és szerzői jogokkal kapcsolatos bizonyítékok biztosítása céljából alkalmazott biztosítási intézkedések. Büntetőügyekben a kényszerintézkedésekről szóló törvényt (*pakkokeinolaki*) lehet alkalmazni; a törvényben előírt kényszerintézkedések közé tartozik a foglalás, az elidegenítési korlátozás és a zár alá vétel.

Különbséget kell tenni a biztosítási intézkedések és a polgári ügyekben hozott bírósági határozatok előzetes (ideiglenes) végrehajtása között. Az utóbbi a határozat azt megelőzően történő végrehajtására vonatkozik, hogy az jogerőre emelkedne és többé már nem lehetne fellebbezni ellene. A polgári ügyben hozott, még nem jogerős határozat általában közvetlenül végrehajtható, de a végrehajtás többnyire nem valósítható meg teljes egészében. Például az esedékes tartozás ügyében elsőfokú bíróság által hozott, nem jogerős határozat értelmében az adós vagyonát le lehet foglalni, ha az adós nem nyújt biztosítékot a tartozásra. Másrészt a lefoglalt vagyon csak akkor idegeníthető el és az elidegenítésből származó bevétel csak akkor utalható át a hitelezőnek, ha a hitelező arra biztosítékot nyújt. Ezzel szemben a mulasztási ítéletek azonnal, teljes körűen végrehajthatók.

2 Milyen feltételekkel hozhatók ilyen intézkedések?

2.1 Az eljárás

A fent említett biztosítási intézkedések elrendeléséről szóló határozatokat az általános bíróságok hozzák meg; a kerületi bíróságok (*käräjäoikeus*) elsőfokú bíróságként járnak el. A bíróság által elrendelt biztosítási intézkedések végrehajtását a végrehajtók végzik. A biztosítási intézkedések iránti kérelmet ahhoz a bírósághoz kell benyújtani, ahol az ügy érdemi részével kapcsolatos bírósági eljárás folyik. Ha az eljárás még nem indult meg, a biztosítási intézkedés iránti kérelmet ahhoz a kerületi bírósághoz kell benyújtani, amelyhez az ügy érdemi részével kapcsolatos keresetet is be kell nyújtani.

A bíróság nem adhat helyt a biztosítási intézkedés iránti kérelemnek anélkül, hogy lehetőséget biztosítana az alperes meghallgatására. A bíróság azonban helyt adhat a felperes ideiglenes biztosítási intézkedés iránti kérelemnek a másik fél meghallgatása nélkül, ha a biztosítási intézkedés célja egyébként meghiúsulna. A gyakorlatban a biztosítási intézkedések igen gyorsan elrendelhetők. Az ideiglenes határozat mindaddig hatályban marad, amíg azzal ellentétes értelmű határozat nem születik.

Amennyiben a felperesnek már megvan a végrehajtáshoz szükséges jogalapja, de a végrehajtási eljárás nem indítható meg azonnal, a végrehajtó bizonyos körülmények között közvetlenül is hozhat ideiglenes biztosítási intézkedéseket. Az alábbiakban csak a bíróság által elrendelt biztosítási intézkedésekről lesz szó.

2.2 A főbb feltételek

A követelés vagy elsőbbségi jog biztosítását szolgáló lefoglalás elrendeléséhez az alábbi követelményeknek kell teljesülniük:

A felperesnek világosan fel kell tüntetnie, hogy az alperessel szemben lefoglalható követelése áll fenn, vagy adott vagyontárgyra vonatkozó elsőbbségi joga van; és

Fenn kell állnia annak a veszélynek, hogy az alperes eljárása veszélyezteti a felperesnek járó tartozás megfizetését vagy a felperes jogát.

Ennek megfelelően az egyéb biztosítási intézkedések elrendeléséhez szükséges annak egyértelmű bizonyítása, hogy fennáll valamely más jog, és fennáll annak veszélye, hogy az alperes ezt a jogot megsértheti.

A biztosítási intézkedések végrehajtása előtt a felperes köteles a végrehajtónál biztosítékot letétbe helyezni.

3 Az ilyen intézkedések tárgya és jellege

3.1 Milyen típusú vagyontárgyakat érinthetnek az ilyen intézkedések?

Bármilyen vagyontárgy lehet biztosítási intézkedés tárgya. Ha a lefoglalás célja valamely tartozás biztosítása, a bíróság elrendeli az alperes ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását a felperes felé fennálló tartozásának értékében. A végrehajtó ezután eldönti, hogy az alperes mely vagyontárgyait kell lefoglalni. Ha a lefoglalás célja valamely elsőbbségi jog biztosítása, a bíróság elrendeli a jog tárgyát képező vagyontárgy lefoglalását, és a végrehajtó végrehajtja a végzést az adott vagyontárgy vonatkozásában.

Egyéb biztosítási intézkedésekkel a bíróság jogosult:

szankció kilátásba helyezése mellett eltüntetni az alperest valamely cselekmény megtételétől vagy valamilyen kötelezettség vállalásától;

szankció kilátásba helyezése mellett elrendelni, hogy az alperes valamely cselekményt végrehajtsa;

felhatalmazni a felperest valamely cselekmény végrehajtására vagy végrehajtatására;

elrendelni, hogy az alperes vagyonát megbízott személy birtokába adják vagy nála letétbe helyezték; vagy

elrendelni valamely egyéb olyan biztosítási intézkedést, amely a felperes jogainak biztosításához szükséges.

3.2 Milyen hatásokkal járnak az ilyen intézkedések?

A vagyon lefoglalását elrendelő végzés végrehajtásakor az adós elveszíti a vagyon feletti rendelkezési jogát. A lefoglalási végzés tárgyát képező vagyonnal való rendelkezés bűncselekménynek minősül. Ha az adós bankszámláján levő pénzeszközök képezik a lefoglalási végzés tárgyát, a bank kizárólag a végrehajtó számára szabadíthatja fel az összeget. Ugyanakkor a lefoglalási végzés a végzést kérelmező személy számára nem biztosít elsőbbségi jogot a lefoglalt összeg tekintetében az adós többi hitelezőjével szemben.

Az egyéb biztosítási intézkedések joghatása az intézkedések jellegétől függ.

3.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A biztosítási intézkedések elrendeléséről szóló határozat meghozatalától számított egy hónapon belül a felperesnek az ügy érdemi részével kapcsolatban keresetet kell benyújtania a bírósághoz vagy más szervhez, vagy egyéb olyan – például választottbírói – eljárást kell kezdeményeznie, amely végrehajtható határozatot eredményezhet. Ha ezt nem teszi meg, a biztosítási intézkedéseket visszavonják. A biztosítási intézkedéseket akkor is visszavonhatják, ha valamilyen más okból az intézkedések elrendelésének okai már nem állnak fenn. Amikor az ügy érdemi részével kapcsolatban a bíróság döntést hoz, ezzel egy időben a biztosítási intézkedést is elrendeli.

A biztosítási intézkedések eredményeként felmerült költségek elsősorban a felperest terhelik. Ha bebizonyosodik, hogy a biztosítási intézkedés alaptalan volt, a felperes felel az alperesnek az intézkedések eredményeként okozott kárért, függetlenül attól, hogy a felperes gondatlanul járt-e el vagy sem. Erre az eshetőségre felkészülve a felperesnek a biztosítási intézkedések végrehajtása előtt biztosítékot kell letétbe helyeznie. Másrészt az alperes általában biztosíték letétbe helyezésével megakadályozhatja a biztosítási intézkedések végrehajtását.

4 Van-e lehetőség az intézkedés elleni fellebbezésre?

A biztosítási intézkedések elrendeléséről szóló bírósági határozatok ellen magasabb fokú bíróságnál, azaz a fellebbviteli bíróságnál (*hōvīoikeus*) vagy a Legfelsőbb Bíróságnál (*korkein oikeus*) lehet fellebbezni. Fellebbezés benyújtásával nem akadályozható meg a határozat végrehajtása, kivéve, ha a fellebbviteli bíróság felfüggeszti a határozatot. Az ideiglenes biztosítási intézkedések tárgyában hozott határozatok ellen azonban nincs fellebbezési lehetőség.

A biztosítási intézkedések végrehajtásával kapcsolatban a végrehajtó által hozott intézkedések vagy döntések ellen benyújtott fellebbezések ügyében a kerületi bíróságok járnak el. A fellebbezési jog olyan harmadik feleket is megillet, akik úgy vélik, hogy vagyonukat az adós tartozása fejében foglalták le.

Utolsó frissítés: 23/12/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.